

İlkokulda Okuma Güçlünün Akran Öğretimi Aracılığıyla Giderilmesi

Elimination of The Strength of Reading in Primary School Through Peer Teaching

ÖZET

Bu çalışma ilkokul 4. Sınıf öğrencilerinin okuma güçlüklerinin akran eğitimi yoluyla giderilmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma 2022-2023 eğitim öğretim yılı içerisinde Afyonkarahisar ili Çobanlar ilçesi Çobanlar 15 Temmuz Şehitleri İlkokulu'na devam eden ve okuma güçlüğü çeken 4. Sınıf öğrencileri öğrenen akran Eslem ve öğreten akran Hatice ile yapılmıştır (etik nedenlerden dolayı gerçek isimleri kullanılmamıştır). Öğrenciler çalışma grubu tespit sonuçlarına göre belirlenmiş ve veli izinleri alınarak çalışmaya dahil edilmişlerdir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmanın deseni eylem araştırmasıdır. Araştırma esnasında öyküleyici betimleyici ve şiir gibi farklı metin türleri kullanılmış ve sonuçlar metin türlerine göre de analiz edilmiştir. Veriler gözlem ve görüşme yöntemleri ile toplanmıştır. Öğrencilerin okuma (doğru, akıcı okuma ve prozodi), okuduğunu anlama düzeyi, yanlış analizi envanteri ve Prozodik okuma ölçeği kullanılarak belirlenmiştir. Yine öğrencilerle ve velileriyle yapılan görüşmeler, uygulama esnasında alınan notlar ve tutulan araştırma günlükleriyle de veriler toplanmıştır. Veri analizleri içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Aileler ve öğrenciler ile görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler esnasında görüşme yapılan kişinin ortamdan etkilenmemesi için gerekli tedbirler alınmıştır. Veri kaybını engellemek için kişilerin onayı alınarak görüşmelerde ses kaydı yapılmıştır. Elde edilen uygulama sonuçlarına göre akran eğitimi yönteminin okuma güçlüğü çeken öğrencinin okuma ve okuduğunu anlama becerilerini artırdığı tespit edilmiştir. Yapılan aile ve öğrenci görüşmeleri, araştırma esnasında alınan alan notları ve araştırma günlükleri de meydana gelen artışta desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Akran Öğretimi, Okuma, Akıcı Okuma, Okuma Güçlüğü

ABSTRACT

This study was carried out with the aim of eliminating reading difficulties of primary school 4th grade students through peer education. The study was conducted with Eslem and peer Hatice who had difficulty in reading at the Şehitleri Primary School in Çobanlar 15 Temmuz Şehitleri Primary School in Afyonkarahisar. Qualitative research method is used in the study design action research. Data were collected by observation and interview methods. Reading (correct, fluent reading and prosody), reading comprehension level, false analysis inventory and prosodic reading scale were determined. Data were also collected through interviews with students and their parents, notes taken during the application and research diaries. Data analysis was analyzed by content analysis method. According to the results, the peer education method has increased the reading and reading comprehension skills of the students with reading difficulties. Interviews, notes and research diaries also support this increase.

Keywords: Peer Teaching, Reading, Fluent Reading, Reading Difficulties

GİRİŞ

Okuma, okuyucuyla yazar arasında aktif ve etkili bir iletişime bağlı olan dinamik anlamlandırma sürecidir (Akyol, 2011). Aynı zamanda bilişsel davranışlar ile psikomotor becerilerin ortak eylemleriyle yazılı işaretlerden bir anlam çıkarmadır (Razon 1980). İnsan hayatındaki iki önemli unsur okuma ve öğrenmedir. Her ikisini de insan yaşamı boyunca sıklıkla kullanmaktadır. İnsan hayatındaki birçok faaliyet az veya çok okuma becerisini kullanmayı gerektirir. Bu yüzden eğitim programlarının temel amacı bu becerinin bireye kazandırılıp geliştirilmesidir. Günümüzde okuma güçlüğü yaşayan bu sorundan mustarip öğrenciler bulunmaktadır. Özellikle son zamanlarda hızlı bir şekilde artan bilgi, birlikte okumayı da daha önemli hale getirmiştir (Akyol, 2007; Güneş, 2012; Yılmaz, 2008). Okuma bilgi edinmede önemli bir unsurdur ve akademik hayatta başarı kazanabilmenin gerekliliklerindedir. Okuma becerisine yeterli düzeyde sahip olamayan bireylerin akademik başarılarının da düşük olacağı bir gerçektir (Sidekli 2005). Okuma öğrencinin bütün öğrenim hayatında ve bütün derslerde başarısına yön veren ve önemli derecede etkileyen bir faktördür. Doğru ve hızlı bir şekilde okuyup aynı zamanda okuduğunu anlayıp yorumlayabilen, sözlü ve yazılı anlatım becerisine sahip öğrencilerin öğrenim hayatlarında başarılı olacağı bilinmektedir (Çaycı ve Demir, 2006). Derslerin tamamına yakını okuma becerisi gerektirmektedir. Neredeyse her okulda hatta her sınıfta okuma güçlüğü çeken öğrenciler bulunmaktadır. Bu sebeple öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için okuma hatalarının tespit edilip okuma becerilerinin iyileştirilmesi için uygun yöntemlerin belirlenmesi bir gerekliliktir. Yoksa okuma hataları öğrenciyi okumaya karşı olumsuz tutum sergilemeye yönlendirmekte ve akademik başarısını ve diğer yaşantılarını olumsuz etkilemektedir (Dağ, 2010). Çünkü okuma güçlüğü çeken bir öğrenci okul başarısızlığının yanı sıra sosyal hayatında da sıkıntılar yaşayabilir ve kişi bağımsız olamaz (Vassaf, 2003). Akyol'a

Şeref Altundağ¹
Selçuk Kolsuz²

How to Cite This Article

Altundağ, Ş. & Kolsuz, S. (2023). "İlkokulda Okuma Güçlünün Akran Öğretimi Aracılığıyla Giderilmesi", Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences, 9(60):2214-2227. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/JOS HAS.67026>

Arrival: 13 November 2022
Published: 31 January 2023

International Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

This journal is an open access, peer-reviewed international journal.

(2007:2) göre okuma becerisi akademik, siyasal sosyal ve kişisel değerlere sahip bir beceridir. Çocuklar 1.sınıfa başladığında okumanın öğretilmesi üst sınıflara okuma becerisi kazanarak geçmesi büyük önem arz etmektedir. Özellikle ilkököl sürecinde okuma becerisine yeterli düzeyde sahip olamayan öğrenciler sonraki öğrenim dönemlerinde ve diğer alanlarda da başarısız olabilmektedirler. İlkokulundan mezun olduğu halde okuma ve yazmada güçlük yaşayan çok sayıda öğrenci bulunmaktadır. Yılmaz'a (2008) göre ilkököl öğrencilerinin %15 ila %20'si okuma ve yazmada güçlük çekmektedirler. Herhangi bir engelleri olmamasına rağmen okuma yazma becerisini yeterli düzeyde kazanamayan öğrenciler, her ne kadar diğer öğrencilerle aynı şart ve düzeyde eğitim alsalar da okuma ve yazmada akranlarına göre geri kalırlar. Dolayısıyla ders başarıları da yeterli düzeyde olmaz (Taşkaya, 2010; Yurdakal, 2014).

Okuma güçlüğü çeken öğrenciler, okuma becerisini istenilen düzeyde kazanamayan öğrencilerdir. Bu sorunun çözümünde akran öğretiminin etkisi araştırılmalıdır. Vygotsky'nin dil ve desteğe ile ilgili görüşü okuma becerisinin kazandırılmasında akran öğretimini öne çıkarmaktadır. Vygotsky (1978) sosyal çevre ile kültürün çocuğun dil becerisi kazanmasında önemli bir yeri olduğunu belirtmiştir. Buna bağlı olarak, yetişkin veya deneyim kazanmış akranların, çocuğun gelişimine destek vermelerinin olumlu gelişmeler sağlayacağını savunmuştur. Bu yüzden özellikle ilkököl öğrencilerinin gelişim özellikleri de göz önüne alındığı takdirde akranları ve oyun gruplarına dâhil olan çocukların deneyimli akranlarından destek alması önemli görülmektedir (Demirel 2013). Yardım'a (2009) göre de akran öğretiminde, öğrenciler karşılaştıkları sorunlara diğer arkadaşları ile fikir alışverişinde bulunarak farklı çözümler üretebilirler. Bu tarz çalışmalar bir grup içerisinde gerçekleştiğinden grup üyeleri birbirilerini güdüler ve değer verir. Bu durum haliyle öğrencilerin özgüvenlerinin artmasını sağlar. İsteksiz olan ve okuma güçlüğü çeken bireyleri akran öğretimi yöntemiyle istekli hale getirebilir ve yapılan uygulamadan başarılı sonuçlar alınabilir. Aynı zamanda bu uygulama ile okuma güçlüğü çeken öğrencinin akademik ve sosyal hayatına bir destek verildiği için olumlu duygulara sahip olması sağlanabilir. Okuma becerilerinin iyileştirilmesine yönelik birçok çalışma yapılmış ve birçok yöntem kullanılmıştır fakat akran öğretimi yöntemi göz ardı edilmiştir. Bu çalışmada, akran öğretiminin akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin gelişimine etki durumuna odaklanılmıştır.

Literatür Taraması

Türkiye'de okuma güçlüğü çeken öğrencilerin bu sorunlarının çözülerek okuma becerilerinin kazandırılması için yapılan çok sayıda araştırma bulunmaktadır. Bunlar, (Sidekli ve Yangın, 2005; Çaycı ve Demir, 2006; Yangın ve Sidekli, 2006; Yılmaz, 2006; 2008; Akyol ve Yıldız, 2010; Dağ, 2010; Sidekli, 2010a; 2010b; Özkara, 2010; Taşkaya, 2010; Yüksel, 2010; Duran ve Sezgin, 2012a; 2012b; Keskin, 2012; Yıldırım, Turan ve Bebek, 2012; Baştuğ ve Kaman, 2013; Kaman ve Şahin, 2013; Ulu ve Başaran, 2013; Uzunkol, 2013; Dündar ve Akyol, 2014; Yamaç, 2014; Aktepe ve Akyol 2015; Çeliktürk-Sezgin ve Akyol, 2015)'tir. Bu çalışmalarda kullanılan yöntemler; eşli okuma, rehberli okuma, tekrarlı okuma, eko okuma, koro okuma, kelime tekrar, yapılandırılmış akıcı okuma, nörolojik etkileme ve 3p paragrafın önceden dinlenmesi gibi yöntemlerdir.

Çaycı ve Demir (2006) zihinsel veya fiziksel bir problem yaşamadığı halde okuma güçlüğü problemi olan iki öğrenci ile bu problemleri sebepleriyle beraber ortaya koymak ve belirlenen sorunları çözmek amacıyla çalışmalar yapmışlardır. Öğrencilerin anlama güçlüklerini gidermek için ELVES yöntemini kullanmışlardır. Çalışma öncesi okuma güçlüğü yaşayan öğrenci ön testte endişe düzeyindeyken, uygulamalar sonucunda bağımsız düzeye, diğer öğrenci ise endişe düzeyinden öğretim düzeyine geçmiştir. Yangın ve Sidekli (2006) okuma güçlüğü yaşayan 5. sınıf öğrencilerinin kelime tanıma ve okuma becerilerinin gelişimine yönelik, multisensori yaklaşımlardan Fernald tekniğinin etkinliğini araştırmıştır. Ön test neticesinde öğrencinin okuma düzeyi endişe düzeyinden öğretimsel düzeye çıkmıştır. Yılmaz (2006) doktora çalışmasında, ilkököl 3. sınıf öğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede ve okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesinde, tekrarlı okuma yöntemini kullanmıştır. Deneysel bir çalışma yürütmüştür. Çalışmanın neticesinde öğrenciler 2. sınıf düzeyinden, 3. sınıf düzeyine çıkmışlardır. Yılmaz (2008) çalışmasında, ortaokul 8. Sınıf öğrencinin sesli okuma hatalarının giderilmesinde, okuduğunu anlama becerilerini geliştirip ve akıcı okumayı sağlamada kelime tekrar tekniğinin kullanmıştır. Yapılan deneysel çalışmanın sonunda öğrencinin okuma düzeyinde 5. Sınıf seviyesinde bağımsız düzeye, 6. ve 7. sınıf seviyesinde ise öğretim düzeyine çıktığı, okuma hatalarında önemli derecede azalma olduğu ve akıcı okuma becerilerinin geliştiği tespit etmiştir. Akyol ve Yıldız (2010) ise okuma bozukluğu olan bir ortaokul 5. sınıf öğrencisinin bu güçlüğüne giderilmesi için bireyselleştirilmiş okuma programı uygulamasından yararlanmışlardır. Çalışma sonunda programın başarılı olduğu, öğrencinin okuma ve yazma becerisinin fark edilir şekilde geliştiğini tespit etmişlerdir. Dağ (2010) çalışmasında, okuma güçlüklerini gidermek ve kelime tanıma becerilerini geliştirmek için kullanılan 3P (Pause, Prompt, Prise,) metodunun ve boşluk tamamlama tekniğinin etkisi incelenmiştir. Çalışma sonucunda okuma hatalarında azalma olduğunu ve hem kelime tanıma hem de okuduğunu anlama becerisinde gelişme olduğunu tespit etmiştir.

Sidekli (2010) doktora çalışmasında; sesli okuma ve anlama güçlüğü yaşayan ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesinde yapılandırıcı yaklaşımın etkisini incelemiştir. Elde edilen sonuçlarına göre yapılandırıcı okuma ve anlama etkinlikleri, sesli okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin gelişmesinde etkili olduğunu belirtmiştir. Özkara (2010) çalışmasında, okuma güçlüğü olan ilkokul 3. sınıf öğrencilerinin okuma düzeylerinin geliştirilmesi için birlikte okuma ve tekrarlayıcı okuma yöntemlerinden yararlanmışır. Araştırma sonucunda öğrencinin okuma düzeyinin endişe düzeyinden öğretim düzeyine çıktığını tespit etmiştir. Taşkaya (2010) çalışmasında, herhangi bir engeli bulunmayan bir öğrencide görülen okuma problemlerin çözümünde renkli metin kullanmanın etkisini araştırmıştır. İlkokul 4.sınıf öğrencisi ile çalışılan araştırmanın sonucunda okuma probleminin giderilmesinde iyileşme olduğu görülmüştür. Yüksel (2010) çalışmasında; herhangi bir engeli bulunmayan bir öğrencide görülen okuma problemlerin çözümünde “Kelime Kutusu Stratejisi” ile “Paragrafın Önceden Dinlenmesi Stratejisi” nin etkinliğini araştırmıştır. Uygulama sonucunda öğrencinin okuma ve anlama düzeyi endişe düzeyinden öğretim düzeyine yükselmiş ve okumasında ilerleme tespit edilmiştir. Karasu (2011), akıcı okumakta sıkıntı yaşayan ilkokul 3.sınıf öğrencisinin sorununun çözümüne ilişkin bir durum çalışması yapmıştır. Verileri gözlem, görüşme ve doküman incelemesi yöntemi ile toplamıştır. Çalışmada yankılı, eşli ve tekrarlayıcı okuma yöntemlerini; kelime tanıma yönteminde ise Fernald Tekniğini kullanılmıştır. Çalışma, öğrencinin ilk uygulamada endişe düzeyinde olan seviyesini öğretim düzeyine çıkarmıştır. Duran ve Sezgin (2012a; 2012b) çalışmalarında, rehberli okuma ve yankılayıcı okuma yöntemlerini kullanarak öğrencilerin kelime tanıma, anlama ve sesli okuma becerilerinin belirgin şekilde arttığını ortaya koymuştur. Öğrencinin okuma düzeyi dördüncü sınıf seviyesi endişe düzeyinden, öğretim düzeyine çıkmıştır.

Baştuğ ve Kaman (2013) farklı okuma düzeyindeki öğrencilerin, düzeylerine göre akıcı okuma ve anlama becerilerinin geliştirilmesinde “Nörolojik Etki” yönteminin etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda, nörolojik etki yöntemi öğrencilerin akıcı okuma ve okuduğunu anlama başarılarına olumlu yönde etki ettiği belirtilmiştir. Ulu ve Başaran (2013) yaptıkları durum çalışmasında video öz değerlendirme tekniğinin okuduğunu anlama ve akıcı okuma becerisinin gelişimine katkısını incelemiştir. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin bu yöntemle geliştirilebileceği, tespit edilmiştir. Uzunkol (2013), okuma güçlüğü çeken bir ilkokul 3. sınıf öğrencisinin okuma hataların giderilmesine yönelik durum çalışmasında “bütüncül tek durum deseni”nde yürütmüştür. Uygulamada kelime tekrar, eko okuma, tekrarlı okuma, paylaşarak okuma, eşli okuma stratejileri kullanılmıştır. Başlangıçta endişe düzeyinde olan öğrencinin öğretim düzeyine çıktığı belirtilmiştir. Dündar ve Akyol (2014) çalışmalarında okuma ve anlama güçlüğü çeken ilkokul 2. sınıf öğrencisinin sorununun çözümüne ilişkin bir örnek olay çalışması yürütmüşlerdir. Okuma motivasyonunun sağlanmasından sonra “Tekrarlı Okuma Yöntemi” ile ve çalışmalar sürdürülmüştür. Uygulama sonucunda endişe düzeyinde olan öğrenci öğretim düzeyine çıkmıştır. Yamaç (2014), herhangi bir engeli bulunmayan ilkokul 4. Sınıf öğrencisinin akıcı okuma becerisinin gelişimine yönelik yürüttüğü çalışmasında, eşli okuma ve kelime inşası tekniklerini beraber kullanmıştır. Elde edilen sonuçlar eşli okuma ve kelime inşası tekniğinin okuma akıcılığının geliştirilmesine olumlu katkı sağladığı görülmüştür. Aktepe ve Akyol (2015) çalışmalarında, okuma güçlüğü çeken ilkokul 2. sınıf öğrencisinin okuma becerilerini geliştirilmesinde; eko ve tekrarlı okuma yöntemleri kullanmışlardır. Araştırmanın sonucunda, öğrencinin okuma ve anlamada yaşadığı problemlerin çözüme ulaştığı görülmektedir. Çeliktürk-Sezgin ve Akyol (2015) ise yaptıkları durum çalışmalarında, okuma güçlüğü problemi yaşayan bir ilkokul 4. sınıf öğrencisinin, problemin çözümü için tekrarlı okuma, eşli okuma ve okuyucu tiyatroları tekniklerinin etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, öğrencinin kelime tanıma ve anlama düzeyinin endişe düzeyinden öğretim düzeyine çıktığını göstermiştir.

Bu çalışmada da ilkokul 4. Sınıf öğrencisinin okuma güçlüğünün giderilmesinde akran yönteminin etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonuçları, uygulama sonunda öğrencinin okuma güçlüğünün endişe düzeyinden öğretim düzeyine çıktığını göstermiştir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, ilkokul 4. sınıf öğrencisinin, okuma güçlüğünü gidermekte akran öğretimi yönteminin etkililiğini belirlemektir. Aynı zamanda özellikle sınıf öğretmenlerinin en çok karşılaştıkları sorunlardan biri olan okuma güçlüğünün giderilmesinde bir yol ve yöntem önerisi sunabilmektir. Bu amaç doğrultusunda alt amaçlar belirlenmiştir.

Bu çalışma esnasında, başta çekimserlik gösteren öğrenci ve veliler çalışma sonucunda çalışmanın veriminden ve memnuniyetlerinden bahsetmişlerdir. Çalışma öğrencilerde güdülenmeyi kolaylaştırmış farkındalığı arttırmıştır.

Akran eğitimi yönteminin okuma güçlüğünün giderilmesinde olumlu etkiye sahip olduğu çalışmanın öncesinde ve sonrasında alınan veriler neticesinde görülmüştür.

Araştırmanın Problemi

Akran öğretimi yöntemi okuma güçlüğü'nün giderilmesinde etkili midir?

Alt Problemler

1. "Akran Öğretimi" yöntemi ile okuma çalışmalarının akran grubu öğrencilerinin hızlı okuma becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir?
2. "Akran Öğretimi" yöntemi ile okuma çalışmalarının akran grubu öğrencilerinin doğru okuma becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir?
3. "Akran Öğretimi" yöntemi ile okuma çalışmalarının akran grubu öğrencilerinin prozodik okuma becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir?
4. "Akran Öğretimi" yöntemi ile okuma çalışmalarının akran grubu öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir?
5. "Akran Öğretimi" yöntemi ile okuma çalışmalarının yönelik akran grubu öğrencilerinin görüşleri nelerdir?
6. "Akran Öğretimi" yöntemi ile okuma çalışmalarının yönelik akran grubu öğrenci velilerinin görüşleri nelerdir?
7. Okuma becerilerinin geliştirilmesinde, akran öğretimi yöntemi uygulama süreci nasıl yürütülmektedir?

Araştırmanın Önemi

Okuma güçlüğü eğitimde özellikle ilkökul düzeyinde çözülmesi gerekli bir problemdir. Okulun ilk yıllarında okumaya tam anlamıyla geçemeyen öğrencilerin diğer sınıflarda ve diğer dersler de başarılı olmaları imkânsız hale gelebilmektedir. Türkiye'de okuma güçlüğü çeken öğrenci sayısının fazla olması (Acat, 1996; Sidekli, 2010a; Yılmaz, 2008) okuma öğretiminde, farklı yöntemlerin de kullanılmasını önemli kılmaktadır.

Özellikle ilkökul birinci sınıfta okuma becerisi kazanamayan öğrenci öğretmen içinde bir sorun oluşturmaktadır. Mevcut müfredat konularının yetiştirilmesi gerekirken, okuma güçlüğü çeken öğrenciye ayıracak zaman sıkıntısı çekebilmektedir. Akran yöntemi ile bu sorun daha rahat çözülebilmektedir. Bu araştırma bu yüzden önem arz etmektedir.

Buradan elde edilen bilgi kısıtlı zaman içerisinde öğrencinin probleminin çözülebilirliği açısından değerlidir. Buradan elde edilen bilgiler özellikle sınıf öğretmenlerinin müfredatı işlerken aynı zamanda akran vasıtasıyla öğrenme güçlüğü çeken öğrencisinin problemini çözebilmesine yardım edecektir.

Tanımlar

Okuma: Yazar ile okuyucu arasındaki iletişime dayanan, ön bilgilerin kullanıldığı, düzenli bir ortamda uygun yöntem ve amaç doğrultusunda gerçekleştirilen anlam kurma sürecidir (Akyol, 2007:1).

Okuma Güçlükleri: Sesi tanıma, doğru anlama, akıcı okuma ve kelime haznesinin yeterli seviyede olması gibi okuma becerilerinin tamamının veya herhangi birinin tam olarak kazanılamamasından dolayı okuma esnasında bireyin yaşadığı güçlüklerdir (Özsoy, 1984).

Akıcı Okuma: Kelimeleri tanımak için çok fazla çabalamadan, cümledeki anlamlara dikkat etmek suretiyle, doğru yerlerde vurgu ve tonlama yaparak verilmek istenilen duyguyu yansıtmak üzere yapılan okumadır (Zutell ve Rasinski, 1991).

Prozodik Okuma: Bir metni sesli olarak otantik, gerçek bir konuşma gibi seslendirebilme yeteneğidir (Rasinski, 2004).

Okuduğunu Anlama: Uygun metni, ortam, amaç, anlam geliştirip ve yorum yapmayı da içine alan aktif ve karmaşık bir süreçtir (National Assessment of Educational Progress [NAEP], 2008).

Akran Öğretimi: Sosyal olarak etkileşim içerisinde olan, dil, tutum ve davranış yönünden benzerlik gösteren iki kişi arasında bilgi, davranış ve tutum değiştirmek maksatlı gerçekleştirilen planlı bir eğitim yöntemidir (Falchikov ve Blythman 2002).

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yönteminin eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Uygulayıcının doğrudan kendisinin ya da bir araştırmacı ile birlikte gerçekleştirdiği ve uygulama sürecine ilişkin sorunların ortaya çıkarılması

ya da hali hazırda ortaya çıkmış bir sorunu anlama ve çözmeye yönelik veri toplama ve analiz etmeyi içeren bir araştırma yaklaşımıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2022-2023 eğitim öğretim yılının 1. Dönemi içerisinde Afyonkarahisar ili, Çobanlar ilçesine bağlı Çobanlar 15 Temmuz Şehitleri İlkokulu 4.sınıfta öğrenim gören iki kişiden oluşturmaktadır. Bu öğrencilerden biri öğrenen akran, biri de öğreten akran grubunu oluşturmaktadır. Çalışma grubu araştırma boyunca uygulamaya tam hâkim olabilmek için araştırmacının kendi okulundan belirlenmiştir. Çalışma grubu nitel araştırmanın amaçlı örnekleme yöntemlerinde biri olan ölçüt örnekleme yöntemine göre oluşturulmuştur. Ölçüt örneklemede temel mantık önceden belirlenmiş olan ölçüte uyan durumların ele alınmasıdır. Bu ölçüt önceden hazırlanmış olabileceği gibi araştırmacı tarafından da oluşturulabilir (Yıldırım ve Şimşek,2005). Çalışma grubunu oluşturacak öğrencilerin belirleneceği ölçüt listesi Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1:Çalışma Grubu Ölçütleri

Öğrenen Akran Grubu Ölçütleri	Öğreten Akran Grubu Ölçütleri
1.İlkokul 4. sınıfta okuma	1.İlkokul 4. sınıfta okuma
2.Akıcı okuma becerisinin düşük olması	2.Akıcı okuma becerisinin yüksek olması
3.Okuduğunu anlama düzeyinin düşük olması	3.Okuduğunu anlama düzeyinin yüksek olması
4. Gönüllü ve istekli olma	4. Gönüllü ve istekli olma

Çalışma grubu öğrencilerinin belirlenmesin de daha önce derslerinde karşılaşmadıkları “Çatlak Kova” isimli metin okutulmuştur. Metnin sonunda okuduğunu anlama üzerine hazırlanmış sorular öğrencilere uygulanmıştır ve sonuçlar Yanlış Analizi Envanteri ile Prozodik Okuma Ölçeğine işlenmiştir. Daha sonra elde edilen puanlara göre sınıfın puan sıralaması yapılmıştır. Elde edilen sıralama Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: Çalışma Grubu Tespit Puanları

Öğrenci Kod Adları	Hız(dk)	Doğruluk	Prozidi	Anlama%
1-Hatice	100	92	46	76
2-.....	...	...	...	...
3-.....	...	...	...	...
.....	...	...	...	...
20-Eslem	32	85	15	16

Elde edilen sıralamada birinci ve sonuncu olan öğrenciler alınmıştır. Bu seçim, çalışma sonucunun daha net bir şekilde ortaya çıkmasının amaçlanmasından dolayı bu şekilde yapılmıştır. Öğrencilere etik nedenlerden dolayı kod adı verilmiştir. Çalışmaya katılma noktasında öğrenciler gönüllü olduğu gibi ailelerinden de gerekli izinler alınmıştır.

Öğrencilerin özellikleri

Eslem ve Hatice’nin öğrenim gördükleri sınıfın mevcudu 20 kişidir. 9 erkek ve 11 kız öğrenciden oluşmuştur. 2.sınıfta mahallelerine yeni yapılan Çobanlar 15 Temmuz Şehitleri İlkokulu’na geçmişlerdir. Ayrı sınıflardan gelerek yeni okullarında bir sınıf oluşturmuşlardır. Bu durum aynı zamanda öğretmen değişikliğine de sebep olmuştur. Eslem 02.03.2013 doğumludur. 3 kardeşler ve Eslem en küçük kardeşidir. Annesi ev hanımı, babası asgari ücretle çalışan bir işçidir. Yani ailenin sosyo ekonomik düzeyi düşüktür. Annesi ve babası ilkokul mezunudur. Okuma güçlüğü çeken Eslem aynı zamanda MEB tarafından açılan İYEP kursuna da katılmaktadır. Hatice ise 13.07.2013 doğumludur ve 2 kardeşlerdir ve Hatice ailenin ilk çocuğudur. Annesi ev hanımı, babası çiftçidir. Annesi ve babası ilkokul mezunudur. Bu ailenin de sosyo ekonomik düzeyi düşüktür. İki öğrencide ilçe de ikamet etmekte ve okula yürüyerek gitmektedirler.

Çalışma Ortamı

Araştırmanın yapıldığı okul sekiz derslikli olup beş tanesi kullanılmaktadır. Kullanılmayan bir sınıf çalışma için ayrılmıştır. Sınıfın sıraları, yazı tahtaları mevcuttur. Sabah güneşini alan aydınlık bir sınıftır. Rahatsız edilmeyi engellemek için koridor sonundaki sınıf seçilmiştir. Böylece öğrencilerin kendilerini rahat hissetmeleri sağlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Yanlış Analizi Envanteri: Öğrencilerin doğru okuma, okuduğunu anlama ve okuma hızlarının ölçülmesinde Akyol’un (2011:98-103), Haris ve Sipay (1990), Ekwall ve Shanker (1988) ve May’dan (1986) Türkçeye çevirdiği “Yanlış Analiz Envanteri” kullanılmıştır.

Prozodik Okuma Ölçeği: Keskin ve Baştuğ'un (2011) geliştirdiği ölçek, okuma becerilerini ölçmek için kullanılmıştır. Ölçek 15 maddeden oluşmaktadır ve beşli likert tipindedir. Alınabilecek puan aralığı 0-60 puan arasında olup 30 puanın üzeri prozodik okuyabilir demektir.

Çalışma Metinleri: Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanmış ilkököl Türkçe ders kitaplarında yer alan metinler kullanılmıştır. Metnin seçiminde, kelime sayılarının sınıf düzeyine uygun olmasına özen gösterilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanmasında hem nitel hem de nicel veri toplama yöntemlerinden yararlanılmıştır. Veri toplamada gözlem (alan notları, araştırma günlükleri), görüşme formları, Yanlış Analizi Envanteri ve Prozodik Okuma Ölçeğinden yararlanılmıştır. Çalışma hafta içi okul derslerinden sonra ve iki ders saati(80 dk.) olacak şekilde planlanmıştır. Çalışma toplamda on gün sürdürülmüştür. Bu süre zarfında uygulanacak metinler belirlenmiştir. Metinlerin belirlenmesinde daha önce yapılan çalışmalar dikkate alınmıştır. Metinler MEB onaylı Türkçe ders kitaplarından alınan bilgilendirici, öyküleyici ve şiir metinleridir ve öğrenci düzeyine uygun olmasına dikkat edilmiştir. Uygulamanın sonunda değerlendirme işlemleri yapıp, öğrenci ve velilerle görüşmeler tamamlanmıştır. Uygulamaya başlamadan önce öğreten akran konumundaki öğrenciye çalışma hakkında bilgi verilmiş ve öğrenen akran arkadaşına nasıl, hangi durumlarda ve ne şekilde müdahalede bulunacağı, müdahale esnasında hangi sözcükleri kullanması gerektiği uygulamalı olarak araştırmacı tarafından anlatılmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğrencilere, okuma akıcılıklarını ve anlama becerilerini ölçmek maksadıyla öyküleyici bir metin olan "Çatlak Kova", bilgilendirici bir metin olan "İzçilik" şiir türü olan "Çiftçiler" parçaları okutulup değerlendirmesi yapılmıştır. Bu uygulamayla ön değerlendirme sonuçları elde edilmiş ve diğer basamaklara geçilmiştir.

Öğrencilerin akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin nasıl bir değişim gösterdiği tespit etmek için ön, ara ve son değerlendirmeler yapılmıştır. Ön değerlendirme çalışmaya başlamadan iki gün önce yapılmıştır. Ara değerlendirme beşinci gün çalışması tamamlandıktan sonra, son değerlendirme ise çalışmanın bitiminde yapılmıştır. Üç metin türü de değerlendirmeler de kullanılmıştır. Değerlendirme için öğrenciler sınıfa tek tek alınmıştır.

Çalışmalar ders dışı zamanlarında yapılmıştır. Çalışma boyunca tek bir eylem planı uygulanmıştır. Bu eylem planı her çalışmada aynı şekilde uygulanmıştır. Uygulama planı şu şekildedir:

1. Uygulayıcı verilecek metni yüksek sesle okur.
2. Öğreten akran metni sesli okur, bu esnada öğrenen akran metni takip eder.
3. Öğreten ve öğrenen akranlar sırayla birer cümle okuyacak şekilde eşli okuma yaparlar. Öğrenen akranın zorlandığı durumlarda öğreten akran yardım eder.
4. Öğrenen akran metni tek başına okur, öğreten akran ise metni takip edip yanlış okunan kelimeleri tespit edip işaretler.
5. Öğrenen akran okumasını bitirdikten sonra arkadaşını eksik veya hatalı okuduğu kelimeleri öğrenen akranı gösterir ve öğrenen akran tekrar bu kelimeleri okur.
6. Yanlış okunan kelimeleri bir kâğıda yazan öğrenen akran bunları kelime kumbarasına atar.
7. Çalışmaların başında ve sonunda bu kumbaradan sırayla çektikleri kelimeleri hem öğrenen hem de öğreten akran okur. Bu şekilde kelime kumbarası oyununu oynayarak kelimeleri doğru okumaları sağlanır.

Kelime kumbarası oyunu bu çalışma için tasarlanan bir oyundur. Öğrenciler bu oyun sayesinde yanlışlarını rencide olmadan eğlenerek öğrenmektedirler. Çalışmanın sonunda öğrencilerle ve velileriyle ayrı ayrı bireysel görüşme yapılmış ve çalışma hakkındaki görüşleri alınmıştır. Görüşmeler çalışmanın yapıldığı sınıfta yapılmıştır. Sınıf ortamı görüşmelerden önce araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Uygulama esnasında çalışmayı aksatacak hiçbir durum yaşanmamıştır. Öğrenciler çalışmaya düzenli bir katılım sağlamışlardır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinin temel mantığı verileri açıklayacak kavramları belirlemektir. Betimsel analizle özetlenen veriler içerik analizinde detaylı olarak ele alınır. Betimsel analizde farkına varılmayan kavramlar içerik analizi le tespit edilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Ayrıca ses kaydına alınan görüşme birebir yazılı bir formata dönüştürülmüştür. Yazıya dökülen veriler iki araştırmacı tarafından kodlanmıştır. Genel bir kural olarak farklı kodlayıcılar tarafından kodlanan veri setinin, benzerlik oranı önemlidir (Fidan ve Öztürk, 2015). Daha sonra yapılan kodlamalar karşılaştırmasında %81 düzeyinde uyum bulunmuştur. İçsel tutarlılığı veren kodlama denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğinin en az % 80 olması beklenmektedir (Miles ve Huberman, 1994;

Patton, 2002). Sayısal olarak ifade edilmesi gereken verilerde ise yüzde kullanılmıştır. Yüzde hesaplamaları şu formülle yapılmıştır:

$$\text{(Son değerlendirme puanı - ön değerlendirme puanı)} \times 100$$

Değişim Yüzdesi =

Ön değerlendirme puanı

Nitel Verilerin Geçerliliği ve Güvenirliği

Araştırılan konunun objektif bir şekilde gözlenmesi ve tarafsız hareket edilmesi nitel verilerin geçerliliği ve güvenirliliğini destekler. Yıldırım ve Şimşek'e (2005) göre yapılan görüşmeler, ayrıntılı bilgi toplama, araştırma ortamında bulunma, verileri uzun sürede toplama ve elde edilen bilgilerin teyit edilmesi nitel bir araştırmanın geçerliliğinin sağlanmasında büyük önem teşkil etmektedir. Bu çalışmada geçerlilik ve güvenirliliği sağlamak amacıyla; veri çeşitlemesi, uzun süreli gözlem, ayrıntılı betimleme, katılımcı kontrolü ve uzman değerlendirmesi yapılmıştır.

Veri çeşitlemesi: Gözlem ve görüşme yöntemleri ile veriler toplanmış bu şekilde geçerlilik ve güvenirliliğe katkı sağlanmıştır. Süreç içerisinde çalışmalara yönelik alan notları, günlükler tutulmuş; öğrenci ve velileri ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşme esnasında alınan ses kayıtları metne çevrilmiştir. Elde edilen çalışmalar içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir.

Ayrıntılı betimleme: Çalışma esnasında tutulan not ve günlükler ile görüşmeler ayrıntılı olarak betimlenmiştir ve gerekli başlıklar halinde sunulmuştur.

Uzun süreli etkileşim ve sürekli gözlem: Çalışma esnasında ve verilerin toplanma sürecinde sürekli gözlem yapılmış ve uzun süreli etkileşimde bulunulmuştur. İki haftalık süreçte 20 ders saati boyunca etkileşimde bulunulup gözlem yapılmıştır.

Katılımcı onayı: Görüşmelerin sonuçları katılımcılara da gösterilip onayları alınmıştır. Çalışma tamamen gönüllük esasına göre yapılmıştır. Bunun da çalışmanın hem verimli geçmesine hem de görüşlerde gerçek düşüncelerin ifade edilmesine zemin hazırladığı düşünülmektedir.

Alan uzmanı değerlendirmesi: Çalışma esnasında yapılan etkinlik ve kullanılan çalışma metinleri ve yöntemi, alan uzmanları tarafından görüş alınarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, akran gruplarının okuma becerileri, öğrencilerle ve velileriyle yapılan görüşmelere, tutulan not ve araştırma günlüklerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Okuma Hızı Becerisinin Gelişimine İlişkin Bulgular

Akran öğretimi yöntemi ile okuma etkinliklerinin akran grubu öğrencilerinin hızlı okuma becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir? Alt problemine ait veriler Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: Gruplarının Okuma Hızı Gelişim Sonuçları

Gruplar	Metin Türü	Ön Değerlendirme	Ara Değerlendirme	Son Değerlendirme	Değişim Yüzdesi
Öğrenen Akran Grubu	Öyküleyici	41	59	65	%58
	Betimleyici	37	56	65	%75
	Şiir	37	81	99	%167
Öğreten Akran Grubu	Öyküleyici	82	92	107	%30
	Betimleyici	80	91	101	%26
	Şiir	89	102	119	%33

Tablo 3'te akran okuma hızlarının gruplarının metin türüne göre ön değerlendirme, ara değerlendirme ve son değerlendirme sonuçları yer almaktadır. Tablo 3'teki verilere göre her üç metin türünde de öğrenen akran grubuna ait okuma hızı artmıştır. Bu artış öyküleyici metinde %58, bilgilendirici metinde %75 ve şiir de ise %167 olarak tespit edilmiştir. Öğreten akran grubunda da yine her üç metin türünde artış olmuştur. Bilgilendirici metin türünde %26, öyküleyici metin türünde %30 ve şiir türünde %33 artış olmuştur.

Doğru Okuma Becerisinin Gelişimine İlişkin Bulgular

Akran Öğretimi yöntemi ile okuma etkinliklerinin akran grubu öğrencilerinin doğru okuma becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir? Alt problemine ait bulgular Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: Gruplarının Doğru Okuma Gelişim Sonuçları

Gruplar	Metin Türü	Ön Değerlendirme	Ara Değerlendirme	Son Değerlendirme	Değişim Yüzdesi
Öğrenen Akran Grubu	Öyküleyici	81	89	92	%13
	Betimleyici	82	88	91	%10
	Şiir	80	91	95	%18
Öğreten Akran Grubu	Öyküleyici	91	95	96	%5
	Betimleyici	92	93	96	%4
	Şiir	92	93	96	%4

Tablo 4'te akran gruplarının doğru okuma gelişimlerinin metin türüne göre ön değerlendirme, ara değerlendirme ve son değerlendirme sonuçları bulunmaktadır. Tabloda yer alan verilere göre öğrenen akran grubunda her metin türünde artış olduğu görülmektedir. Metin türlerinden öyküleyici metinde %13, bilgilendirici metinde %10 ve şiir türünde ise %18'lik bir artış olduğu görülmektedir. Öğreten akran grubunda ise öyküleyici metinde %5, bilgilendirici metinde %4 ve şiir türünde ise %4'lük bir artış söz konusudur.

Prozodik Okuma Becerisinin Gelişimine İlişkin Bulgular

Akran Öğretimi yöntemi ile okuma etkinliklerinin akran grubu öğrencilerinin prozodik okuma becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir? Alt problemine ait bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Gruplarının Doğru Okuma Gelişim Sonuçları

Gruplar	Metin Türü	Ön Değerlendirme	Ara Değerlendirme	Son Değerlendirme	Değişim Yüzdesi
Öğrenen Akran Grubu	Öyküleyici	14	26	33	%135
	Betimleyici	14	23	35	%150
	Şiir	14	29	34	%142
Öğreten Akran Grubu	Öyküleyici	46	52	54	%15
	Betimleyici	47	51	55	%14
	Şiir	47	52	54	%14

Tablo 5'te akran gruplarının prozodik okuma gelişimlerinin metin türüne göre ön değerlendirme, ara değerlendirme ve son değerlendirme sonuçları yer almaktadır. Tablo 5'teki verilere göre her üç metin türünde de öğrenen akran grubuna ait prozodik okuma puanı artmıştır. Bu artış öyküleyici metin türünde %135, bilgilendirici metin türünde %150 ve şiir türünde ise %142 olarak tespit edilmiştir. Öğreten akran grubunda da yine her üç metin türünde artış olmuştur. Bilgilendirici metin türünde %15, öyküleyici metin türünde %14 ve şiir türünde %14 artış olmuştur.

Okuduğunu Anlama Becerisinin Gelişimine İlişkin Bulgular

Akran Öğretimi yöntemi ile okuma etkinliklerinin akran grubu öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmedeki etkililiği nedir? Alt problemine ait bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Grupların Anlama Becerisi Gelişim Sonuçları

Gruplar	Metin Türü	Ön Değerlendirme	Ara Değerlendirme	Son Değerlendirme	Değişim Yüzdesi
Öğrenen Akran Grubu	Öyküleyici	43	50	66	%53
	Betimleyici	20	41	55	%175
	Şiir	32	56	61	%90
Öğreten Akran Grubu	Öyküleyici	70	71	79	%12
	Betimleyici	66	69	77	%16
	Şiir	66	75	77	%13

Tablo 6'da akran gruplarının okuduğunu anlama becerilerinin gelişimlerinin metin türüne göre ön değerlendirme, ara değerlendirme ve son değerlendirme sonuçları bulunmaktadır. Tabloda yer alan verilere göre öğrenen akran grubunda her metin türünde artış olduğu görülmektedir. Metin türlerinden öyküleyici metinde %53, bilgilendirici metinde %175 ve şiir türünde ise %90'lık bir artış olduğu görülmektedir. Öğreten akran grubunda ise öyküleyici metinde %12, bilgilendirici metinde %16 ve şiir türünde ise %13'lük bir artış söz konusudur.

Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

Bu bölümde akran öğretimi yöntemi ile okuma etkinlikleri hakkında akran gruplarıyla ve velileriyle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular yer almaktadır. Bu bulgular öğrenci görüşmelerinden ve veli görüşmelerinden elde edilen bulgular olmak üzere iki bölümde ele alınmıştır.

Öğrenci Görüşlerine Ait Bulgular

Yapılan bu çalışma ile ilgili öğrenen ve öğreten akranla yapılan görüşmeler bu gölümde ele alınmıştır. Yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular yardım, okuma güçlüğünün duygusal etkisi, okuma gelişimi, başarıma hissi temaları altında ele alınmıştır.

Yardım

Bu temanın bulguları, öğrencilerin akranları tarafından yardım görmeleri onların kendilerini mutlu hissetmelerini sağlamaktadır. Hatalarını düzeltmelerini kolaylaştırmaktadır. Bununla ilgili öğrenci görüşleri şu şekildedir:

Eslem: “Yanlış okuduğum zaman arkadaşım bana yanlış diyordu ben de bakıyordum tekrar okuyordum o zaman doğru okuyordum. Arkadaşım bana yardım edince mutlu oldum.”

Hatice: “Arkadaşım yanlış okuduğu zaman onu uyarıyordum, oda düzeltiyordu. Ona yardım ettiğim için çok mutlu oluyordum.”

Okuma Güçlüğünün Duygusal Etkisi

Okuma güçlüğü çeken öğrencilerde düzgün ve doğru bir şekilde okuyamamak öğrencinin üzüntü kaygı gibi bir takım olumsuz duygulara sahip olmasına sebep olmaktadır. Bunun sebepleri ise yanlış yapmayı kabul edememe, arkadaşları tarafından yanlışın bilinip söylenmesi gibi duygu ve düşüncelerdir. Bu konudaki öğrenci görüşü şu şekildedir:

Eslem: “Fazla yanlışım olduğunda üzülüyordum. Fazla yanlışım olmazsa bir şey olmuyordu. Kelime oyununda tekrar okuyunca nasıl yanlış okudum diyordum. Doğru okuyunca seviniyordum.”

Okuma Gelişimi

Her iki öğrencide uygulamanın, okuma gelişimlerine olumlu yönde etki ettiğini belirtmektedirler. Buna göre her iki öğrencide hem okuma hızlarının artması, hem hatalarının azalması hem de okuduklarını anlamada daha başarılı olduklarını belirtmektedirler. Öğrenciler velilerden de bu yönde olumlu dönütler almaktadırlar. Bu duruma ilgili öğrenci görüşleri şu şekildedir.

Eslem: “Önceleri daha çok yanlış okuyordum. Şimdi yanlışlarım azaldı. Hem hızlı okumaya başladım. Annem çok sevindi.”

Hatice: “Benimde önceden bazen yanlışım olabiliyordu. Birde önceden daha yavaş okuduğumu fark ettim. Şimdi yanlışın da azaldı. Hem de daha doğru okuyabiliyorum. Annem senin öğretmenlik sana da yaradı diyor.”

Başarma Hissi

Öğrenen akran grubunda yer alan öğrenci, okuma hatalarının azalması ve okuma hızının artmasına bağlı olarak bir başarıma duygusu hissetmekte ve mutlu olmaktadır. Öz güveninin artmasını da sağlayan bu iyileşme öğrenciyi bireysel okumaya yönlendirmektedir. Konu ile ilgili öğrenci görüşleri şu şekildedir:

Eslem: “Yanlışım az olunca seviniyordum. Kumbarada daha az kelime oluyordu. Az yanlışım olunca kendim okuyup anlayabiliyordum.”

Veli Görüşlerine Ait Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin velilerine çalışma sürecinde ve sonunda çocuklarına ait gözlemleri sorulmuştur. Velinin gözünden çalışma incelenmiştir. Görüşmeden elde edilen veriler; evde okuma çalışmaları, okuma gelişimi, grup çalışmasına isteklilik temaları altında incelenmiştir. Görüşmeler öğrencilerin anneleri ile yapılmıştır.

Evde Okuma Çalışmaları

Veliler ile yapılan görüşmelerin sonucuna göre, öğrencilerin okuma çalışmalarını evde de devam ettirmek istedikleri görülmüştür. Bu konuya ilişkin veli görüşü şu şekildedir:

Eslem'in Velisi: “Evde çalışmak istiyordu. Kitap getirip benim takip etmemi söylüyordu. Hatta babası kartondan kelime kutusu yaptı.”

Hatice'nin Velisi: “Çalışmayı çok sevmiş evde de bizimle çalışıyordu. Bazen o yanlışları söylüyordu bazen de biz söylüyorduk”

Okuma Gelişimi

Öğrencilerin velileri, çocuklarının okumalarının ilerlemesinin, anlama becerilerinin artmasının diğer derslerdeki başarılarında olumlu bir etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir. Aynı zamanda daha hızlı ve doğru okuyabilmelerinin onları kitap okumaya karşı daha istekli hale getirdiğini söylemişlerdir. Konu hakkındaki veli görüşleri şu şekildedir:

Eslem'in Velisi: “Önceden okuması iyi değildi. Birinci sınıf öğrencisi gibi okuyordu. Bu yüzden fazla kitap okumak istemezdi. Zorlanıyordu. Şimdi daha iyi. Öteki derslerini de daha iyi anlıyor gibi geldi bana.”

Hatice'nin Velisi: “Önceden de kitap okurdu ama bu çalışmadan sonra biraz daha arttı. Yeni kitaplar aldırdı bize.”

Grup Çalışmasına İsteklilik

Öğrenci velileri çocuklarının bu çalışmayı sevdiklerini, kendi akranları ile çalışmalarının onlara faydalı olduğunu dile getirmişlerdir. Konu ile ilgili görüşler şu şekildedir:

Eslem'in Velisi: “Okuma çalışacağız bugün diyordu, hevesli hevesli gidiyordu çalışmaya. Bence de çok faydalı oldu. Teşekkür ederim.”

Hatice'nin Velisi: “Çocuklar için çok faydalı oldu. Değişik bir çalışma oldu. Bitince üzüldü Hatice.”

Alan Notları ve Araştırma Günlüğü İle Elde Edilen Bulgular

Çalışma sürecinde önemli görülen noktalar araştırmacı tarafından not almak suretiyle kaydedilmiştir. Çalışma anında alınan notlar, alan notlarını ifade ederken; çalışma sonunda araştırmacının düşüncelerini de içeren notlar araştırma günlüklerini ifade etmektedir. Bu bölümde alan notları ile araştırma günlüklerinden elde edilen verilerin analiz sonuçlarından bahsedilmiştir. Bulgular belirli temalar altında toplanmıştır. Bu temalar, metnin seçimi, akranların eğitimi, dönütler ve düzeltmeler, kelime kumbarası oyunu, veli dönütleridir.

Metnin Seçimi

Çalışmalarda öyküleyici, bilgilendirici ve şiir metin türleri ile çalışılmıştır. Metinlerin özelliklerinin öğrenciler tarafından bilinmesi, okuma süresi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu yüzden öğrencilere hangi tür metin ile çalışma yapılacağı hakkında bilgi verilmiştir. Üç metin türü de eşit şekilde ve düzenli olarak kullanılmıştır. Öğrencilerden Eslem şiir türünü Hatice ise öyküleyici türü sevdiğini belirtmiştir. Eslem'in şiir türünü sevme sebebinin uzun kelimeler içermeyen kısa metinler olması olduğu düşünülmektedir. Bu konu ile ilgili alan notu şu şekildedir.

Şiir okunurken öğrenciler diğer metinlere göre daha rahat okuyorlar ve hata oranı daha az oluyor. Eslem galiba bu yüzden şiir okumayı sevdiğini söylüyor. (alan notu 19.09.2022)

Bugün çalışmaya hangi metin türüyle başlayalı dedim Eslem şiiri seçti (alan notu 26.09.2022)

Başlangıçta elde edilen bulgulara göre hata düzeyi en az olan metin türü şiir olarak tespit edilmiştir. Alınan notlar ile okuma envanterinin verileri birbirini desteklemektedir.

Akranların Eğitimi

Çalışmanın kilit noktalarından birisi öğreten akranın eğitimidir. Onun tutum ve davranış şekli öğrenen akran üzerinde etkili olacaktır. Bu yüzden öğrenen akran ile ciddi bir şekilde akran eğitimi yapılmıştır. Uygulama sürecinde de herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır. Bununla ilgili alan notları şu şekildedir.

Bugün öğreten akran eğitimi yaptık. Hatice'yi bu konuda başarılı buldum. Eğer çalışmada da aynı performansı gösterirse bu konu ile ilgili herhangi bir sorun yaşamayacağımızı düşünüyorum (alan notları 3.10.2022)

Öğreten akranın çalışmaları istediğim düzeyde. Öğrenen akranın davranışları da bir sorun olmadığını gösteriyor (alan notları 10.10.2022)

Dönütler ve Düzeltmeler

Dönüt ve düzeltmeler çalışmanın önemli bir parçasıdır. Oluşabilecek sorunlara erken müdahale şansı verir. Çalışma esnasında gerekli görülen yerlerde düzeltmeler yapılmıştır. Alınan dönütlere göre yapılan düzeltmeler çalışmanın verimine katkı sağlamıştır. Bu konudaki alan notu şu şekildedir:

Çalışma esnasında grubun başında olmam hızlı dönüt almamı gerekli hallerde hızlı düzeltme yapmamı sağlıyor (alan notu 14.10.2022)

Bazen grubu kendi başlarına bırakıp dışarıdan gözlemliyorum. Ben yokken dahi güzel bir çalışma ortaya koyuyorlar. (alan notu 21.10.2022)

Kelime kumbarası oyunu

Çalışmayı monotonluktan çıkarıp farklılaştırmak akran eğitiminde önem arz etmektedir. Bu yüzden kelime kumbarası oyununa başvurulmuştur. Öğrenci kendi hazırladığı kumbara ile etkinliğe katılmaktan hoşlanmıştır. Bu alanla ilgili notlar şu şekildedir:

Eslem'ya kelime kumbarası oyunu için bir kumbara yapmasını söylemişim. Ailesinin de yardımıyla güzel bir kumbara yapmış ve birde süslemiş (alan notları 13.10.2022)

Kelime kumbarası oyununu oynarken özellikle Eslem'yi gözlemledim. Kumbaraya yanlış okuduğu kelimeleri yazıp atarken mahcup olmuyor üzülmiş görünmüyordu. Buna sevindim hatalarını oyun içerisinde düzeltmesi onu rencide olmaktan koruyordu (alan notları 20.10.2022)

Veli Dönütleri

Okuma etkinlikleri veli ile koordineli bir şekilde sürdürülmesi gereken etkinliklerdir. Bu yüzden bu çalışmada da veliler ile etkileşim sağlanmıştır. Bu süreçte velilerden olumlu yönde dönütler alınmıştır. Konu ile ilgili alan notları şu şekildedir:

Bugün Eslem'in annesi okula ziyaretime geldi. Bana çok teşekkür etti. Eslem'in okumasının düzelmeye başladığını söyledi. Evde babasının Eslem'in okumasına destek veremediğini kendisinin ise ev işlerinden fazla zaman ayıramadığını fakat bu çalışmanın o eksiklikleri giderip Eslem'in okumasına katkı sağladığını söyledi. Böyle bir dönüt almak beni daha da motive etti. (alan notları 24.10.2022)

Bulguların Özeti

Okuma güçlüğüne akran öğretimi yöntemiyle giderilmesini amaçlayan bu çalışmada elde edilen bulgular; akran öğretimi yönteminin okuma güçlüğüne giderilmesinde olumlu bir etki ettiğini ön değerlendirme son değerlendirme sonuçları, öğrenci görüşleri, veli görüşleri ve alan notları göstermektedir. Aynı zamanda akran öğretimi yönteminin okuma motivasyonuna olumlu etkisi de tespit edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın amacı, ilkokul 4. sınıf öğrencisinin, okuma güçlüğüne gidermekte akran öğretimi yönteminin etkililiğini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda yapılan bu çalışmada ulaşılan sonuçlar; okuma becerisi gelişim sonuçları, görüşme sonuçları ve alan notları ile günlüklerden elde edilen sonuçlar olmak üzere üç başlık altında toplanmıştır.

Okuma Becerisi Gelişim Sonuçları

Okuma hızı, prozodik okuma, doğru okuma ve okuduğunu anlama becerilerine ait puanlar hem öğreten akran hem de öğrenen akran, üç metin türünde de artış göstermiştir. En fazla artış öğrenen akran olmuştur. Prozodik okumada %133, okuduğunu anlamada %105, okuma hızında %96 lık bir artış meydana gelmiştir. Bunun yanında öğreten akranın puanlarında da artış olmuştur. Okuma hızı %28, prozodik okuma %14, okuduğunu anlama %12 ve doğru okuma %3 lük bir artış göstermiştir. Bu sonuçlar öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerde, akran öğretimi yönteminin akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin gelişmesinde olumlu etki ettiğini göstermektedir. Elde edilen sonuçlar sadece öğrenen akranın değil öğreten akranında okumalarını ilerlettiği göstermektedir. Yani akran eğitimi iyi bir okuyucu olan öğreten akranın da başarısına olumlu etki etmiştir. Ünver ve Albayrak'a göre (2013) öğrenen akran gibi öğreten akran kazanım sağlamaktadır.

Görüşme Sonuçları

Çalışmada yer alan öğrencilerin ve velilerinin görüşlerine göre akran öğretimi uygulaması öğrencilerin okuma becerilerinin gelişmesine olumlu etki yapmıştır. Öğrenen akran okuma becerisini geliştirirken aynı zamanda mutluluk ve sevinç gibi duygular yaşamışlardır. Çalışmaya katılan öğrenciler evlerinde de okuma çalışmalarını sürdürmüş ve okumaya karşı olan motivasyonları artmıştır. Rahat ve güvenilir bir ortamda eğlenceli vakit geçirmişlerdir. Bu çalışma sayesinde iletişim becerileri, sosyal becerilerini ve sorumluluk duygularını olumlu yönde etkilenmiştir. Carter (2008) akran temelli uygulamaların öğrenciler arasında iletişimi geliştirdiğini ifade etmiştir (Akt. Demirel, 2013:92). Yine Taylı (2006) yaptığı çalışmada, lise öğrencilerinde akran yardımcılığının öğrencilerin kişisel ve sosyal sorumluluklarını attırdığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırma sonuçlarından biriside kelime kumbarası oyununun

öğrenciler tarafından sevilmesi ve yararlı olduğunu düşünceleridir. Akran eğitimi uygulamaları mutlaka zenginleştirilmelidir.

Alan notları ve Günlüklerden Elde Edilen Sonuçlar

Şiir türü okuma güçlüğü çeken öğrenci tarafından tercih edilen bir metin türüdür. Akyol'a (2011) göre ilköğretim öğrencileri şiirden daha fazla hoşlanırlar. Ancak süreçte yaşanabilecek olumsuz durumlar bu ilgilerini kaybetmelerine sebep olabilir. Öğretmenin uygulamaları şiire karşı ilgiyi etkileyebilmektedir. Bu yüzden öğrencilerin şiire olan ilgilerinin devamı için çeşitli etkinlikler yapılması onların okuma becerilerinin artmasına destek olabilir.

Öğreten akranın planlı ve iyi şekilde eğitilmesinin önemi görülmüştür. Çalışmanın kritik bir üyesi olan öğreten akranın performansı çalışmanın niteliğine etki edebilecek önemdedir. Ünver ve Albayrak (2013) öğreten akranların öğretim becerilerinin geliştirilebilmesi için planlı ve düzenli bir eğitim görmesi gerektiğinin altını çizmiştir.

Uygulama süresince araştırmacı tarafından yapılacak dönüt ve düzeltmelerin önemi görülmüştür. Bu düzeltmeler yanlış öğrenmelere mani olabilir. Demirel'e göre (2007:133) göre dönüt öğrenciye davranışlarının eğitim amaçlarına uygunluk düzeyinin bildirilmesidir; hedeflenen davranışı kazanma düzeyinin belirtilmesidir. Çalışkan (2015) öğrenciye öğrenmenin yanlışlığı veya doğruluğu hakkında verilen dönütlerin etkili bir öğrenmeyi gerçekleştirebileceğini vurgulamıştır.

Araştırmanın bu bölümündeki diğer sonuçlar şöyledir: Öğrenciler çalışmaya karşı istekli bir tutum sergilemişlerdir. Kelime kumbarası oyununun çalışmayı daha eğlenceli bir hale getirdiği ve öğrenciye fayda sağladığı görülmüştür. Çalışmaya karşı takınılan tutum velilerden alınan dönütler ve kelime kumbarası oyunu sonuçları hakkında yapılan görüşmelerden alınan sonuçlar ile örtüşmektedir.

Sonuç olarak öğrencilerin akıcı okuma ve anlama düzeylerinin artış göstermesi, akran öğretimi yönteminin öğrencilere olumlu etkilerinin olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan akranlar arasındaki sorumluluk, sosyal etkileşim, kendine güven, sorumluluk, kendine güven, iletişim ve sosyalleşme gibi sosyal becerileri de gelişme göstermiştir. Ayrıca öğrencilerin çalışmayı eğlenceli bulmaları, okumaya karşı ilgili ve motive olmaları onların duyuşsal gelişimine de olumlu etkileri olmuştur. Kısaca, uygulanan yöntemin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerine olumlu katkıları olmuştur.

Öneriler

Akran yöntemi okuma güçlüğünün giderilmesinde uygulanabilecek bir yöntemdir. Özellikle uygulayıcının kısıtlı zamanlarda rahatlıkla başvurabileceği bir çalışma türüdür. Çalışma sonunda başarıyı elde etmek için öğrencileri güdülemeli, öğreten akran eğitimini iyi bir şekilde yapmalıdır. Veli ile iletişime geçilerek dönütler alınmalıdır. Çalışma ortamı olarak sessizce dikkat dağıtmayacak ortamların seçilmesinde fayda vardır. Çalışmayı eğlenceli hale getirip tekdüzelikten kurtarmalıdır. Özellikle ilköğretim ve ortaokulda akran eğitimi yöntemi kullanılabilir. Bu yöntemle çalışmaya katılan öğrencilerin iletişim becerileri, sosyalleşme becerileri ve sorumluluk duygularının artması sağlanırken derse karşı olan motivasyonları da artırılabilir.

Uygulayıcılara Öneriler

- ✓ Öğrencilerin okuma güçlüğünün giderilmesinde akran öğretimi yöntemi kullanılabilir.
- ✓ Akran öğretimi uygulamaları tekdüze yapılmamalıdır. Uygulamayı mutlaka zenginleştirmeye ve farklılaştırmaya çalışılmalıdır.

Araştırmacılara Öneriler

- ✓ Bu çalışmaya benzer bir çalışma deneysel olarak ta yürütülebilir. Böylece yöntem istatistiksel olarak test edilebilir.
- ✓ Okuma güçlüğü yanında, yazma güçlüğü gibi farklı alanlarda da akran eğitimi yönteminin etkinliği araştırılabilir.
- ✓ Farklı öğrenim kademelerinde de akran öğretimi yönteminden faydalanılabilir.
- ✓ Akran öğretiminin, okuma ve derse karşı tutum ve motivasyonları üzerine araştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

Açta, M. B. (1996). *Okuma güçlüğleri ile okuduğunu anlama becerisi arasındaki ilişki düzeyi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Aktepe, V., ve Akyol, H. (2015). *Okuma güçlüğü ve giderilmesi: Tek örneklemliler bir durum çalışması*. International Journal of Eurasia Sciences, 6(19), 111-126.

Akyol, H. (2011). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Akyol, H. (2007). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. (6. Baskı). Ankara: Pegem A yayıncılık.
- Akyol, H., ve Yıldız, M. (2010). *Okuma bozukluğu olan bir öğrencinin okuma ve yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik bir durum çalışması*. e-Journal Of New World Sciences Academy, 5(4), 1690-1700.
- Baştuğ, M., ve Kaman, ğ. (2013). *Nörolojik etki yönteminin öğrencilerin akıcı okuma ve anlama becerilerine etkisi*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(25), 291-309.
- Çalışkan, M. (2015). *Etkili dönüt verme yolları*. Electronic Turkish Studies, 10(11), 417- 430.
- Çaycı, B., ve Demir, M. K. (2006) *Okuma ve anlama sorunu olan öğrenciler üzerine karşılaştırmalı bir çalışma*. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4(4), 437-456.
- Çeliktürk-Sezgin, Z., ve Akyol, H. (2015). *Okuma güçlüğü olan dördüncü sınıf öğrencisinin okuma becerisinin geliştirilmesi*. Turkish Journal of Education, 4(2), 4-16.
- Dağ, N. (2010). *Okuma güçlüğüünün giderilmesinde 3P metodu ile boşluk tamamlama (Cloze) tekniğinin kullanımı üzerine bir çalışma*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 11(1), 6374.
- Demirel, F. (2013). *Akran eğitiminin matematik dersinde kullanımının öğrenci tutumu, başarısı ve bilgi kalıcılığına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Demirel, Ö. (2007). *Öğretme sanatı*. (12. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Duran, E., ve Sezgin, B. (2012a). *Rehberli okuma yönteminin akıcı okumaya etkisi*. GEFAD / GUJGEF, 32(3), 633-655.
- Duran, E., ve Sezgin, B. (2012b). *Yankılayıcı okuma yönteminin akıcı okumaya etkisi*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 31(2), 145-164.
- Dündar, H., ve Akyol, H. (2014). *Okuma ve anlama problemlerinin tespiti ve giderilmesine ilişkin örnek olay çalışması*. Eğitim ve Bilim, 39(171), 361-377.
- Falchikov, N., ve Blythman, M. (2002). *Learning together: Peer tutoring in higher education*. New York: Routledge.
- Fidan, T. & Öztürk, İ. (2015a). *Perspectives and expectations of union member and non- union member teachers on teacher unions*. Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of Educational Sciences Research, 5(2), 191-220.
- Güneş, F. (2011). *İlköğretimde sesli okumanın önemi ve yararları*. Mili Eğitim Dergisi, 191,7- 23.
- Kaman, Ş. ve Şahin A. (2013). *İlköğretim üçüncü sınıf öğrencilerinin okuma düzeylerinin geliştirilmesine akıcı okuma stratejilerini kullanmanın etkisi*. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(11), 639-657.
- Keskin, H. K. (2012). *Akıcı okuma yöntemlerinin okuma becerileri üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage.
- NAEP (2008). [Reading framework for the 2009]. Web: <http://nces.ed.gov/nationsreportcard/pdf/main2009/2010458.pdf>
- Özkara, Y. (2010). *Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5, 109-119.
- Özsoy, Y. (1984). *Okuma yetersizliği*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(1), 17- 20.
- Rasinski, T. V. (2006). *Reading fluency instruction: Moving beyond accuracy, automaticity and prosody*. The Reading Teacher, 59(7), 704-706.
- Razon, Norma. *Okuma Bozuklukları ve Nedenleri*. İstanbul:/Pedagoji Dergisi, Sayı: 1, 1980.
- Sidekli, S. (2005), *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Öğretici ve Öyküleyici Metinlere Göre Okuduğunu Anlama Becerilerinin Sınanması*, (Gazi TÜBAR-XXVII-/2010-Bahar/Arş. Gör. Sabri SİDEKLİ)
- Sidekli, S., ve Yangın, S. (2005). *Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama*. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 11,393-413.
- Sidekli, S. (2010a). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuma ve anlama becerilerini geliştirme: Eylem araştırması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Sidekli, S. (2010b). Eylem Araştırması: ilköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin okuma ve anlama güçlüklerinin giderilmesi. TÜBAR, 27, 563-580.
- Taşkaya, S. M. (2010). *Okuma problemlerinin giderilmesinde renkli metinlerin etkisi*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29(2), 21-36.
- Taylı, A. (2006). *Akran yardımcılığı aracılığıyla kişisel ve sosyal sorumluluğun artırılması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Türkmenoğlu, M, Baştuğ, M . (2017). *İlkokulda Akran Öğretimi Aracılığıyla Okuma Güçlüğüünün Giderilmesi*. Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 5(3), 36-66.
- Ulu, M. ve Başaran, M. (2013). *Video öz değerlendirme tekniğinin akıcı okuma becerisinin gelişimine etkisi*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 38, 1-10.
- Uzunkol, E. (2013). *Akıcı okuma sürecinde karşılaşılan sorunların tespiti ve giderilmesine yönelik bir durum çalışması*. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(1), 70-83.
- Ünver, V., ve Akbayrak, N. (2013). *Hemşirelik eğitiminde akran eğitim modeli*. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi, 6(4), 214-217.
- Vassaf, B. H. (2003). *Öğrenme yetersizliği*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Yamaç, A. (2014). *İlkokul dördüncü sınıf düzeyinde bir öğrencinin sesli okuma akıcılığını artırmaya yönelik bir uygulama*. K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi, 23(2), 631-644.
- Yangın, S., ve Sidekli, S. (2006). *Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin kelime tanıma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama*. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16. Yardım, H. (2009). *Matematik derslerinde akran eğitimi yaklaşımının 9. Sınıf öğrencilerine etkisi üzerine eylem araştırması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, K., Turan, S., ve Bebek, N. (2012). *Akıcı okumayı geliştirme dersi: farklı bir dil ve sosyokültürel kontekstte etkililiği*. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, 3(9), 40-58.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (5. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2006). *İlköğretim 3. sınıf öğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, M. (2008) . *Kelime tekrar tekniğinin akıcı okuma becerilerini geliştirmeye etkisi*, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 6(2), 323-350.
- Yurdakal, İ. H. (2014). *İlkokullarda okuma güçlüğünde yaşanan sorunlar ile eğitim uygulamalarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Yüksel, A. (2010). *Okuma güçlüğü çeken bir öğrencinin okuma becerisinin geliştirilmesine yönelik bir çalışma*. Kuramsal Eğitimbilim, 3(1), 124-134.
- Zutell, J., and Rasinski, T. (1991). *Training teachers to attend to their student's oral reading fluency*. Theory Into Practice, 30(3), 211-217.